

SUSCRIPCIÓ

Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer . 9'00 id. id.

Pagant per any, una pesseta de rebueta

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
INDEPENDENTIA
GARRER FORTUNY, NÚM. 2, TERC
TELÈFON
Reducció, 723 - Imprempta, 2,200

ANY VIII NÚM. 2.154 BARCELONA, DISSAPTE, 28 JANER DE 1911 UN NÚMERO, 5 CENTIMS

ELS MARTRES GROCS

Es allà, allà enfòra, la jove nació, conda de la seva nova forma. Una guerra victoriosa contra la més gran de les nacions europees l'incorpora a lo que se'n diu concert universal dels pobles. Aquesta força li ve, sens dubte, d'haver comptat ab una tradició secular d'isolament, de frontera selvaigament tancada a l'extranger.

Y vet aquí que avui la força aparentment dormida de reclusió, d'indigenisme, de tradicionalitat, se deserta, com una compensació als passats acomodataments ab Europa occidental. El japonès anava a obrir la seva ànima encara simplicitat a les extremes idealitzacions polítiques del pensament europeu. En aquesta adivinació japonesa de les plantes occidentals, la planta del socialisme anava a florir entre les crisantemes. Y la barba mal domada de la nació jove ha destruït en el solc matern la flor...

Aquest doctor Kotoku me recorda l'esperit inquiet del nostre doctor Rial. Hi ha, en aquests homes representatius de massa groga, ansiosos d'importacions intel·lectuals, aventurers del pensament, jueus errants a la recerca de les «idees» de civilització, nòmades de l'ideologia, hi ha un prestigi epic paral·lel al del prestigi dels nostres fundadors de ciutats. El nom millor que els escullia es el de «traductors», en l'alt sentit de la paraula. També els nostres primers afrancesats, Moratin, Marchena, Cadalso, comensaven la tasca per una tradició divulgadora de l'heretgia liberalista francesa, aquella heretgia destinada a promoure una renovació del món. Y com en tots els pobles hi ha una Inquisició encarregada d'oposar-se precisament a tals trasplantacions, va haver-hi un Sant Ofici pera en Rial, com hi ha estat ara pera en Kotoku.

Però el martiri també té la seva força d'universalitat. No sols la mort del doctor i dels seus companys haurà fecundat de vida nova el Japó futur, sinó que ha ajudat fraternalment a la comunitat de martiris de què forma l'ànima moderna occidental.

Si els governs sabessin el valor del suplici com a coronament dels homes, com a divinissació de vides, jo crec que's guardarien de provocar-lo. Sobre la taula puet escriure tots, el calendari mostra el seu estatim de fulles: a cada una, els noms incommutables dels màrtirs senyals i personifiquen aquest element primari del temps: un dia. Sembla que'l temps, puja relació, inexistència en si mateixa, com a realitat sols perquè aquells homes immemorials n'hi donaven, en un dia etern. L'emblemàtic és un aurore que té les ales presoners de la mà d'un home: l'home d'aquell dia, repetit cada any en un crement senyalat a l'imitació de les gents.

Els escàndols polítics de Lleida

Queda completament al descobert la vergonyosa conducta dels lerrouxistes lleidatans, que estan units als dinàstics i als carlins

La millor manera d'enterrar detalladament als nostres lectors dels escàndols polítics succeïts a Lleida i dels quals són tristes protagonistes els titulus radicals de aquella ciutat, es reproduir l'interessant manifest que els regidors federals nacionalistes d'aquell Ajuntament han publicat. Hèusel aquí:

«Reanídase la sesión y ocurrió entonces una cosa inaudita.

1.º Que hallándose presentes 10 republicanos y 6 monárquicos, gracias a los votos radicales, se elevaron a la primera, segunda y quinta fénencia a un conservador, un liberal y un carlista, respectivamente, reservándose la suplencia de síndico para un radical.

2.º Que la desconsideración que todas las minorías sin excepción infirieron a la nacionalista republicana, es evidente, si se tiene en cuenta que, siendo mucho más numerosa que las demás, para las cuatro elecciones de cargos que se hicieron, se votó a un individuo de las cuatro restantes minorías, a excepción de bien honrosa por cierto—de la nuestra.

3.º Que la razón alegada por el señor Aget, aceptada por los demás representantes de minorías, de que precisaba no molestar a los ediles con innecesarias votaciones, fué tenida en cuenta para no elevar a la primera fénencia a un radical, pero no para elevar al liberal Sr. Diana, de la cuarta a la segunda.

«Nos sentimos altamente honrados y satisfechos de que nuestros amigos no se avengansen a tan burdos pastos y sean sinceros con semejanza de trépas. Si todas las votaciones de los radicales son como ésta, elevando a la primera fénencia a un radical, y a los dos restantes a un dinástico y a un carlista, nos parece difícil que dignamente puedan seguir representando la comedia de su odio a Maura y de su afecto a la República. Lo que puede el odio y el desprecio.

«Davant d'això, la recent «vilania», indignada, «granujada» (paraules d'El Progreso) comesa pel radicals a l'Ajuntament, no deu suspèndre a ningú, puig es continuació d'una sèrie inabundant de fets que, com tot això, han comès els regidors radicals, com es públic i notori.

«Y con tot això, hem comès el radicalisme de la ciutat, a més de demostrar-ho, resultant, resulta que els regidors radicals de l'Ajuntament de Lleida, senyors Soldevila, Estiarte, Fontova i Casases, que s'han aliat ab els conservadors, liberals i carlins, són els únics que poden sentir a l'ànima les filabres de les paraules fortes que escriu «El Progreso».

«Ja no som nosaltres que judicuem indignes l'acte realitzat a l'Ajuntament per la minoria radical, es el mateix seu orgue polític, maliciosament informat respecte a qui ha comès semblant baixesa. L'acte sempre es el mateix; tan se val que'l fassin uns com que'l fassin altres.

«Y malgrat de que tothom a Lleida no parla d'altra cosa, de l'extranya conducta d'aquells suposats republicans, anem a explicar lo correut en dita memorable sessió de l'Ajuntament de Lleida, que se'n ha històrica en els anys de l'immortalitat política. Y pera explicar les coses, en ben pocs paraules, no cal més que reproduir els comentaris que, després de la vergonyosa aliansa, hi dedicà el diari republicà de Lleida, Adenés, expressió fidel de la veritat i ressò de l'indignació que deserta en tota l'opinió republicana de la ciutat.

«Deia «El Ideal» de 22 de l'actual:

«Ya se han provisto definitivamente a la primera y segunda fénencia del Ayuntamiento, vacantes por renuncia de los «Sres. Puig y Ferrer, y de qué manera? «Veámoslo.

«Digamos, primero, que la cosa se hizo por sorpresa, pues sin notificación alguna, apareció en la orden del día una moción del alcalde en este sentido. La sorpresa, sin embargo, debió ser únicamente para nuestros amigos, los ediles «nacionalistas», a quienes nada se había dicho, pues todos los demás, por la manera rápida como después se entendieron, es de suponer que ya deberían tener ensayado su papel.

«Suspendióse por unos momentos la sesión, los necesarios para que un nrtro representante de cada grupo mirara de hacer amigablemente la candidatura. En esta reunión particular, el Sr. Torres, en nombre de nuestros amigos, reprodujo el criterio sustentado al constituirse el Ayuntamiento en 1.º de año. Fué combatido principalmente por el Sr. Aget, alegando que debía prescindirse de la «situación política del Ayuntamiento» y designar a quien se creyera mejor por sus condiciones personales. Adenés—añadió—seguramente que con la elevación del Sr. Torres a la primera fénencia, quedaría vacante la tercera, que ahora desempeña, y hay que evitar las molestias de una nueva votación.

«El Sr. Torres, comprendiendo que había perido a inteligencia entre monárquicos, radicales y carlistas, se retiró y dijo que sus amigos persistían en el criterio antes manifestado.

LA QUESTIÓ DE L'ALSACIA-LORENA

ELS NACIONALISTES CONTRA EL PROJECTE DEL GOVERN

El dijous passat comensà al Reichstag (Cambra de diputats d'Alemanya) la discussió del projecte elaborat pel Govern, concedint a l'Alsàcia-Lorena una Constitució descentralitzadora.

Quan se comensà a parlar del projecte, se donà a entendre que s'otorgaria al territori anexas una veritable autonomia, igual o semblant a la que gaudeixen els diversos Estats de la Confederació germànica. Però la publicació del projecte ha desil·lusionat als que això esperaven. Val a dir que la desil·lusió de molts nacionalistes alsacians-loreenses, no ha sigut gaire grossa, car ja de cop havien acollit ab justificat rezel les promeses d'autonomia sortides de Berlín.

L'actiu dels patriotes de l'Alsàcia-Lorena davant del projecte, es de franca oposició. En el cas de que'l projecte s'aprovi—y hi ha moltes probabilitats de que sigui així—la qüestió nacionalista s'haurà agravat encara més. L'autonomia podria resoldre el conflicte. Tenint plena llibertat pera la seva vida interior, els alsacians-loreenses acabarien per viure relativament a gust dintre de l'Imperi teutó y no sentirien la fureta de la reincorporació a França. L'implantació del projecte actual, al contrari, constituiria un obstacle insuperable pera la reconciliació dels alsacians-loreenses ab els alemanys.

A propòsit del susdit projecte de Constitució, un diari estranger ha celebrat alguns entervius ab personalitats de rellu d'aquell país. El diputat doctor Riecklin, ha dit:

«Havien cregut que obtindriem l'autonomia completa: en aquest punt hem sigut enterament decepcionats. La nostra situació en dret constitucional no serà millorada en res pel projecte de llei sobre la Constitució, car l'Alsàcia-Lorena romanirà com abans «país d'imperi», en el qual l'emperador seguirà exercint la sobirania.

«Al contrari: pel fet de que'l Consell federal serà eliminat de la nostra legislació, el rei de Prússia, que es emperador d'Alemanya, se trobarà sol en presència del Parlament alsacian-loreens i tindrà una influència major que no l'havia tinguda fins aquí sobre la marca dels afers en el nostre país. Y ab molt més motiu succeirà això essent la Cambra Alta, en la gran majoria, fabricada per l'emperador y veient-se's seus membres obligats a obeir la voluntat, ja que'l càrreg serà constantment renovable.

«La concessió del sufragi universal pera l'elecció de la Cambra baixa no contraresta pas els greus inconvenients del projecte.

El sacerdot Weterlé, un dels líders del nacionalisme alsacian-loreens, s'ha expressat en els següents termes:

«Això es una autonomia? Y cal! Això es la prussificació substituïda la germanització. Més que mai se'n allunya del fi que perseguim.

«Nosaltres volem ésser amos de casa nostra, y vet aquí que la Prússia s'hi instal·la permanentment. Se parla de que això es una nova interinitat. Durarà mitg any, com l'anterior, y no'n veurem pas nosaltres la fi.

«Se burlen de nosaltres y, lo que es pitjor, se vol fer creure que se'n otorguen concessions importants, totjust quan se'n lliga ab noves cadenes.

«Ab una mica més, encara ens farien dir gracies. Què Déu els fassi bons an aquells pretesos benefactors!»

M. Charles Hauss, diputat, ha declarat lo que segueix:

«El projecte de llei ha decepcionat profundament la jove generació que ha crescut sota'l règim alemany. Aquesta generació se pensava que mitjansant una actitud correcta y lleal, arribaria a conquerir a l'Alsàcia-Lorena els drets que li són deguts. Ara's veurà obligada a constatar, ab tot el sentiment, que'l camí que havia pres no pot portar an aquell resultat.

«Els esdeveniments d'aquests darrers temps semblen procedir d'aquell estat de ànim de la joventut alsaciana-loreense. Se ens vol entregar a la Prússia, per la qual, ni ab la millor voluntat del món, podem tenir cap simpatia.

Un altre diputat, M. Freiss, ha dit:

«Es aquesta la primera vegada, de quinze anys ençà, que la qüestió de l'autonomia de l'Alsàcia-Lorena serà discutida a fons en el Reichstag.

«Nosaltres farem valdre tots els nostres drets y demanarem l'autonomia completa. Si se'n nega, continuarem els d'una y altra banda vivint sobre les nostres posicions, y la germanització no farà en l'avenir més progressos dels que fins aquí ha fet.»

El diputat loreens M. Albert Gregoire, ha parlat així:

«Aquest projecte de llei ens ha decepcionat. Ja fa trenta anys que no s'ha fet res en favor de la nostra Constitució, y tenim dret a esperar una altra cosa, car ab la Constitució projectada restem «terra d'imperi», a la disposició dels Estats confederats, d'aquells països dels quals suportem tots els devers, sense tindre els drets.

«Les prerrogatives de l'emperador seran encara augmentades, lo qual acreixerà de una manera notable l'influència de Prússia. La més grossa desventaja material que veig en el projecte es que's continúan privantnos de vots consultius al Consell federal.

«Aquesta es una flagrant injustícia, de la qual ens hem ressentit sovint. L'única ventaja que's dona el projecte, es el sistema de sufragi més liberal que's proposa pera la Cambra baixa del nostre país.

«Esperem que de la discussió, tant en sessió del Reichstag com a la comissió, podrà sortir una llei que sigui poc o molt acceptable.»

Y, finalment, el diputat socialista de Mulhouse, M. Léopold Emmel ha exclamat:

«Me pregunteu què'n penso del projecte governamental? Doncs que no volem de venir prussians!»

En boca d'un socialista, la precedent exclamació nacionalista té molt valor.

Es oportú fer remarcar que la situació creada actualment a l'Alsàcia-Lorena, es semblant a la de Catalunya aleshores del projecte d'Administració local. Però ab la diferencia de que tots els partits alsacians-loreenses estan d'acord en rebutjar un projecte insuficient.

Un enginyers farsant

El famós doctor Cook explica'l perquè afirmà falsament haver arribat al Pol

El doctor Cook, el cèlebre explorador que digué mentiderament que havia arribat al Pol Nord, es un farsant de primer orde; però un farsant enginyós, espavilat.

Quan afirmava haver descobert el Pol, exigí el relat detallat del fals descobriment, qual relat vengué per 600.000 francs a un editor. Se demostrà la falsetat de les afirmacions del Cook, però els 600 mil francs no li feu tornar ningú. Y no solament no li feu, sinó que encara n'ha cobrat 200.000 més per una altra obra que ha escrit explicant la seva farsa.

De la seva tremenda impostura, el doctor no dona una ben enginyosa explicació. Diu que ell ja ho sabia que no havia estat al Pol; però que com tothom el felicitava per haver-hi arribat, no tingué cor de desil·lusionar a la gent. Ell mateix acabà per creure que hi havia arribat efectivament.

Aclarat per tantes cartes, tants telegrams y tantes demandes d'intervistes, arribà, diu, a Amsterdam, sense haver pogut donar compte de la situació. Tant punt desembarcà, prínceps y personalitats li feren una gran rebuda. Se li adreassen diversos discursos. Aleshores el respongué sense saber lo que deia. Heus aquí com s'explica el doctor Cook:

«Es un extrany fénomen el de que'l nostre cos pugui obrar y els nostres llavis pronunciar mots quan el nostre esperit es absent. No tenia cap idea de lo que responia.

Pera respondre a l'objecció de que bé sabia lo que's feia quan tregué diners de la seva farsa, en Cook diu: «Per agrair l'hospitalitat danesa, vaig decidir retornar a l'Amèrica a bord d'un navili d'aquella nació, lo qual m'impeidí fer negocis considerables. Si hagués tingut l'intenció de enganyar al món per diners, hauria rebutjat tots aquells oferiments.»

En una paraula: el doctor Cook vol fer creure que va enganyar a la gent... per cortesia!

SOCIETAT CATALANA D'EDICIONS

Quotes semestralis suscrites

QUARTA LLISTA	Pesos
Don Josep Cuatrecasas	5
» L. T. T.	5
» Josep Mas	5
» Eduard Batalla	5
» Manuel Tarragó y Romeu	10
» Francisco Layret Foix	5
» Josep Musons y Tutau	5
» Amadeu Alegre	5
» Marian Marcer Prat	5
» Josep Tarruella	25
» Ramon Soler Artigas	5
» Miquel Gaspar Xalabarder	5
» Camil Benítez	5
» Josep Huch Ballester	5
» Joaquim Biosca	5
» Joan Salvat	5
» Rosend Mestres	5
» Pere Creus Oliva	5
» Vicens Bosch	5
» Antoni Pascual	5
» Manuel Calveras	5
» Pere Arnalot	5
» Bernadí Escaler Salduga	5
» Antoni Batllorera	5
Ateneu Enciclopèdic Popular	5
Don Francesc Crusellas (Sabadell)	5
» Angel Grané (id.)	5
» Lluís Margarit (id.)	5
» Joan Bta. Ruiz (id.)	5
» Domènec Serdà (id.)	5
» Isidre Soler Nonell	5
» Joaquim M. Gay	5
» Francisco Farré Pijoán	5
» Jaime Bargalló	5
» Pau Pujol Vila	5
» F. Duart Caballé (Tortosa)	5
» Domingo Piñana Omedes (id.)	5
Associació Dependència Mercantil	5
Don Manuel Cacho González	5
» Joan Sans Maritorea	5
» Martí Lloberas	5
» Josep Moreno Quintana (Rivoli)	5
» Manuel Xifré (Badalona)	5
» Llorens Monés (id.)	5
» Ricard Palermola	5
» Artur Giné	5
» Josep Benet	5

En la tercera llista de subscriptors, per errada d'impremta, figurava el Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de la Industria de Barcelona, ab la quota de 5 pessetes, en lloc de la de 10, per la qual s'ha suscrit realment.

Continuen enviantse per tot Catalunya les circulars a que ja hem fet referència en números anteriors, firmades per prestigioses personalitats catalanes, recomanant l'obra de la Societat Catalana d'Edicions.

En les ofícines d'EL POBLE CATALA se faciliten les fulles corresponents, an aquells que vulguin ésser subscriptors de la Societat Catalana d'Edicions.

Les persones de fora que no hagin rebut fulla de subscripció y no desistgin, poden demanarla, y els serà enviada totseguit.

El castell de Torroella

Ens ha vingut a veure'l senyor comte de Torroella de Montgrí, pera parlar-nos de l'acord pres a proposta del senyor Pella y Fargas per la Comissió de Monuments de la província de Girona, de cedir el Castell de Montgrí perquè procedís a la seva restauració y conservació.

El senyor comte's ha manifestat que per més que l'idea li havia semblat, al principi, honorable y patriòtica, havia ja escrit al president de dita Comissió renunciant en absolut l'oferta que se li feia, per les males interpretacions a que, sense interès per part d'ell, podria donar a lloc.

PELLETERA FRANCESA

Gran assortit en Martres, Canadà, Renards, Skungs Astrakans, etc.—Colls y manguts de totes classes. Pells pera adorns de vestits y sombres. Bols, Echarpes, Estoles y Colliers plom.

PREUS REDUÏTS

Porial de l'Angel, número 5, enlressol (prop de la Plassa de Catalunya)

VIES URINARIES —Tractament sense dolor y intensiu pel 606 Jovellanos, 9 de 6 a 9 nit.

EL RHIN

Café Restaurant

PLASSA DE CATALUNYA, NÚM. 2

Pròxima reobertura del Gran Saló Restaurant, exclusiu pera banquets, bodes y bateigs.

ECOS

AHIR parlàrem de la vida y els mites d'energia de l'Enric Morera. Heus aquí que avui ens arriba un altre eco d'Amèrica, d'un altre mestre director de «Catalunya Nova», den Joan Gay.

El mestre Gay, es un altre dels artistes catalans que corren món. Els catalans comensem a semblar un poble pel·lgrí, extès per tota la terra per no tenir cabuda en la patria. L'imperialisme teutó, l'imperialisme retòrica de vanitosos, y com ens ho ha imposat la vida, transformantnos en emigrants!

Ara en Gay es a l'Havana, y ha comensat a dirigir l'Orfeó Català, una hermosa institució musical sostinguda pels catalans de la capital cubana. Sembla com si tots aquests artistes nostres tinguin la ànima aquella den Baudelaire, aimadora de tot lo llunyà y de tot lo inconegut.

EN Daniel Martínez Ferrando acaba de publicar un llibre de versos en valencià. En Ferrando es joveníssim y un dels que més intensament lluita, en la literatura y en la política, per la causa valencianista. El llibre, que porta el títol de «La Cansó de l'Isolat», sembla ésser com un símbol, de la joventut den Ferrando, tot sol en la patria oblidada de sí mateixa.

EN Simó Raso, ha tingut, a Barcelona, una popularitat encara no perduda. Quan se representaven «Els dos pilletes», l'«Espinilla», caracteritzat per en Simó Raso, era l'elogi de tots els professionals y l'entusiasme de tots els pobles. Després va marxar a Madrid, ont ha conseguit fer definitiva aquella glòria iniciada a Barcelona.

L'actor català tornarà, dintre de pocs dies, a ésser entre nosaltres. Ve a casarse

ab l'actriu senyoreta Toscano, que forma part de la companyia de la Neus Suárez. En Simó Raso deixa el teatre Lara, ont actualment actua, pera entrar, formant empresa, en la companyia de l'Eldorado.

A tots els periòdics els ha semblat bé la proposició de fer esclatar, a la secció marítima del Parc, les bombes trobades a la via pública abans de l'explosió.

Ja s'ha pensat bé en la trascendencia d'aquesta mida? La secció marítima del Parc es, per ara, l'única punt de Barcelona ont pot fruirse en tota llibertat la visió de la mar llure, fóra de l'astagnació del port. Barcelona ha anat eliminant, per moments, la seva condició de marítima. Y avui, en fi, se voldria treure la tranquil·litat apacible d'aquell recó de platja, lluminosament oberta a l'horitzó del mediterrani paternal.

El qui això escriu es un devot d'aquell silenciós retir. Penseu que, ademés, aquell reconect pertany a l'edifici jardí públic de Barcelona, als «químicos» de la Ciutat nostra. Y ara voldrien convertirlo en lloc ont se provessin els enginyers de la desconeguda matura humana posa entremig del bullir de les barreges ciutadanesques?

Nosaltres aplem, avui, una veu en favor de la quietut plàcida d'aquell reconect ont canta la cansó del mediterrani de Barcelona.

No hi ha, en algun revolt de Montjuïc, la muntanya trágica, un lloc tancat, apte pera aquelles feines sorolloses y dramàtiques? Que's cerqui bé, que segurament se trobarà; y les gents apacibles, com nosaltres, següen trobant un lloc pera esbargar les seves hores neguitoses, després d'escoltar tartarinar: cument el bramular dels lleons enguiats, y de contemplar com a bons burgesos estacionaria el ya y ve dels trens sota el pont de fusta de l'estació de França.—Posfor.

consums deu cèntims per litre en lloc de dotze que venien pagant.

La vaga no seria capaç d'importar, però sembla que alguns grans, entre ells el de carterers, es secundaran.

S'han exercit algunes coaccions.

El fiellat estan protegits per la guarda civil.

L'arcalde ha telegrafiat a Sevilla i a Granada, demanant l'envia de dos mil llires de llet per la població.

LES COMMISSIONS D'EL BANC

Madrid, 27 janer. — S'ha resolt l'expedient de liquidació de les commissions que desde 1900 percibien el Banc d'Espanya pel pagament dels interessos d'amortització del Deute.

El Tribunal de Comptes cregué que devia exceptuar de la comissió la part corresponent a l'impost d'utilitats.

S'ha resolt en el sentit de que correspon un reintegre a l'Estat que excedeix de 500.000 pessetes.

CONFERENCIA

Madrid, 27 janer. — La nit passada, en el Circol Republicà, hi donà una conferencia el senyor Sol i Ortega.

Defensà la necessitat de que s'uneixin tots els republicans fins que s'arribi a les Corts Constitucionals.

Després, cada fracció o partit, podrà recobrar la seva llibertat d'acció i personalitat pròpia.

Advocà per un programa modest per a Espanya i per d'Espanya que permeti ampliar el grup que vingui a ella.

Finalment sostingué la necessitat de mantenir la conjunció republicana socialista.

Fou aplaudit.

MISCELANEA

Nova York, 27 janer. — El «New-York Herald» diu que en el combat de Ceiba hi ha hagut 72 ferits, molts d'ells revolucionaris.

Aquests han tingut també 12 morts.

Les tropes federals n'han tingut 8, entre ells un general.

El jefe dels revolucionaris ha deixat en llibertat a tots els presoners.

Montevideo, 27 janer. — El capital del Banc de la República ha sigut augmentat ab gran part dels beneficis de l'exercici de 1910, que arriben a cinc milions de francs.

Les accions del Banc Hipotecari són cotitzades de 101 a 104 piastres or.

Santiago de Xile, 27 janer. — En la sessió de la Cambra de diputats el ministre de Negocis Exteriors ha declarat que s'ha arribat a un acord entre Govern de Italia i Xile, per establir una línia de vapors directes entre adós països.

Vienna, 27 janer. — La policia ha detingut a un estudiant de medicina búlgar, nomenat Peter Serafinof, al qui's considera anarquista perillós.

Al ser detingut ha declarat que pertany a una associació terrorista de Moscou i que el convingué arribar fins a matar al zar.

Tanger, 27 janer. — Abd-El Malek, fill petit de Abd-Kader, ha sigut presentat aquest matí als oficials dels factors de policia, com a inspector marroquí de les forces de policia internacional.

Atenas, 27 janer. — Segons informes oficials, el coronel Lapathidis serà sotmés a un Consell de guerra per depurar les responsabilitats que pogués tenir en els recents actes de indisciplina.

París, 27 janer. — «Le Journal» publica un despaig de Nova York donant compte de la desaparició d'una filla del milionari francès M. Arnold, el dia 12 del mes passat, essent infructuosos fins a les gestions practicades per la policia de tot el món per averiguar el seu parader.

Buenos Aires, 27 janer. — Havent des- aparegut la febre afosa a l'Argentina, un decret declara oberts novament els ports argentins als reproductors bovins, cavallars, cabris i porquins i als farratges que siguin embarcats després del 28 d'aquest mes.

París, 27 janer. — El «Paris-Journal», en un telegrama de Milán diu que per referències vingudes de Trípoli se sab que els insurgents del Yemen s'han apoderat de Hodudah.

Batun, 27 janer. — A conseqüència dels grans temporals de neu s'han enforçat nombrosos casos.

Se tenen notícies de que hi ha hagut alguns morts.

FIRMA REGIA

Madrid, 27 janer. — El rei ha firmat els següents decrets:

De Governació. — Expropiació forosa de una finca de l'Ajuntament de Nàbarre.

Jubilant al funcionari de Governació don Josep Martí O'Neale.

Jubilant i concedint honors de jefe superior d'administració al jefe de centre del cos de telegrafs don Joan Bar Jaume.

De Foment. — Aprofitant el pressupost addicional de l'estany de Besos.

Nomenant president del Consell Superior de Foment al que era vocal don Eduard Martínez del Campo.

Autorisant al ministre per la execució de les obres de defensa del riu Guadalmedina, y

Norantnou decrets de ascensos reglamentaris d'enginyers de mines, canals, ports, agrònoms y de monts.

De Instrucció pública. — Concedint la gran creu de Alfons XII al president del Senat de l'Argentina don Antoni Peña.

Idem idem al doctor Ehrlich, autor de la fórmula del «606».

De Marina. — Ascendint al primer tinent de infantaria de Marina don Francisco Ristori.

Idem a dos sargents a segons tinent de infantaria de Marina.

LA DESTITUCIÓ D'UN ARLCADE

Vilanova y Geltrú, 27 janer. — S'ha concentrat la força de la guarda civil per protegir als amics don Bertrán y Musiru, de l'indignació popular, ab motiu de la destitució de l'arcalde. —Corresponsal.

LA PROTESTA DE BARCELONA

Lo de la cal, guix y ciment

Madrid, 27 janer. — La comissió de contractes catalans continúa realisant activissimes gestions sobre l'assumppte de la cal, guix y ciment.

Sembla que'l criteri del senyor Alonso Castilló es el de que la qüestió deu su- peditar als tràmits legals dels acords municipals.

Per la seva part, els comissionats estan disposats a presentar resolament la qüestió davant el ministre.

Cas de que no's sigui acceptada mar- xaràn desseguida cap a Barcelona, per a posar en practica des de la ciutat comtal una formidable protesta.

Aquesta consistirà en una reunió magna dels gremis y societats interessades, per a organitzar el tancament general de tots els comerços y paralyar agra pugué tots les obres actualment en construcció.

Aquest matí han arribat a Madrid els concessionaris del concert de la cal y del guix, quin acord fou anulat pel go- vernador civil senyor Portela.

Venen acompanyats del senyor Dessi y Martos, advocat nomenat pels regidors le- roxistes.

LA LLEI D'ASSOCIACIONS

Madrid, 27 janer. — El director del pe- riódic «La Mañana», ha dirigit una carta circular a tots els periódics, reoficiant la informació publicada avui respecte al pro- yecte de llei d'Associacions atribuït al Go- vern.

Diu que'l senyor Canalejas li ha adver- tixat que no hi ha en lo publicat ni en sol punt exacte, afegint que res hi ha elaborat ni res se farà, sense sotmetreho abans al Consell de ministres.

ASSAMBLEA D'UNIO REPUBLICANA

Madrid, 27 janer. — En l'Assamblea de Unió Republicana que tindrà lloc a Ma- drid el dia 11 de febrer, s'afirmarà la subsistencia del partit creat en 1903, ra- tificantse així mateix l'aliança ab el partit socialista.

Se discutirà el projecte d'organització so- cial, el programa comú y la designació d'un cos directiu.

DEL FERROL

Ferrol, 27 janer. — Sembla que exis- tex el perill de planejar-se de nou la vaga per part dels obrers forjadors y ajudants.

Aquests treballen a la zona industrial de l'Arsenal per compte de la Societat Espanyola.

Promou la vaga el mestre espanyol Francisco Pérez, que ha rebut un anónim del mestre anglès, menassantlo.

Se suposava que l'autor de l'anónim era en Fausti González, natural de Oviedo, y ha sigut desditat de l'Arsenal.

S'afegix que en Fausti ha menassat ab una navaja al mestre Pérez, fentlo fugir aquest ab un revólver. Denunciant el fet, ha sigut empresonat en Fausti.

Els obrers forjadors han dirigit un ofici al delegat de les societats obreres en el Ferrol, protestant de lo ocorregut y manifestant que si abans de vuit dies no's resol la qüestió, adoptaran mides de defensa.

EL PREU DEL TABAC

Madrid, 27 janer. — Heusaquí els no- tis preus del tabac, que comensaran a regir desde primer de febrer:

Picadures. — Paquet de 125 grams, 230 pessetes; suaus, 2 pessetes; entre- fins, de 50 grams, 070 pessetes; de 25 grams, 035 pessetes. — Comuns, de 25 grams, suaus, 028 pessetes; forts, 018 pessetes.

Peninsulars fins. — Cigarros, 025 pes- setes; marca gran, 020; marca gran mo- derna, caixa de 50 cigarros, 10 pesse- tes; paquet de 20 cigarros, 04; paquet de 6 cigarros, 120; cigarros 020: marca no- va, 015; marca nova moderna, caixa de 50 cigarros, 750.

Cigarrets. — Superiors, paquet de 25 cigarrets, 050 pessetes; fins, 035; entre- fins, paquet de 15 cigarrets, 010.

Picadura Havana. — Paquet de 500 grams, 15 pessetes; id. de 250 grams, 750; id. de 125 grams, 375.

Cigarros. — Perfectes, caixa de 25 ci- garros, 15 pessetes; cigarros, 060.

Entre-actes. — Caixa de 50 cigarros, 20 pessetes; cigarros, 040.

Cigarrets elegants. — Pectoral hebra, paquet de 18 cigarrets, 070 pessetes; ar- rós hebra, 18 cigarrets, 070; coco hebra, 18 cigarrets, 070.

EL QUEFE DEL GOVERN

Madrid, 27 janer. — Després del Con- sell celebrat al palau, el senyor Cana- lejas s'ha dirigit al ministeri de la Gover- nació, ont ha conferenciat ab el senyor Alonso Castilló per espai d'una hora.

Parlant de la entrevista, després el jefe del Govern:

Hem parlat dels assumptes pendents. Quasi no's hem ocupat de l'projecte d'Associacions. Resulta que hem perdut el temps, perquè les periódics ens han llo- rat el fet del projecte. Per lo tant, ja no se- ran necessaries noves conferencies, per a enllestir la confecció del projecte d'asso- ciacions. Algun amic periodista m'ha fet aquest projecte y m'ha evitat aquest tre- ball.

Després, variant de conversa, ha mani- festat el president del Consell que a Go- vernació s'havia enterat de l'explosió del petard a Barcelona.

Ha parlat ab el senyor Alonso Casti- lló de qüestions de Sanitat, perquè'l mi- nistre prepara algunes disposicions sobre aquesta materia.

Per últim, ha dit el senyor Canalejas que s'havia ocupat ab el ministre de la Governació d'algunes petites qüestions de política local.

RECEPCIÓ SOSPESA

Madrid, 27 janer. — Per les moltes ocu- pacions del senyor García Prieto, s'ha sos- pes la recepció diplomàtica que havia de tenir lloc avui en el ministeri d'Estat.

DE TANGER

Tanger, 27 janer. — La mesa de la comissió municipal presidida pel consul d'Espanya, ha visitat al ministre alemany per a demanar-li que prorrogui les atribu- cions municipals de la Comissió fins que s'estableixi el municipi, evitant les elec- cions d'una comissió que deu celebrarse en febrer y que no's faran fins el maig.

Ab aquest motiu s'ha parlat del projecte que va presentar Muley Hafid, manifest- tant la Comissió que no era possible acceptarlo, perquè es encara més restric- tiu que'l projecte primitiu, vinculant els càrreges elegibles en els moros, de tal manera que, si prosperés, els europeus quedarien completament anulats y la pro- speritat de la municipalitat de Tanger en perill.

El ministre alemany s'ha mostrat con- forme en aquesta apreciació.

L'opinió pública se preocupa de la qüestió, creient unànimement que no deu prosperar el projecte de Muley Hafid.

L'EXPLOSIÓ D'UN PETARD

Madrid, 27 janer. — El telegrama ofi- cial del governador de Barcelona sobre la explosió ocorreguda aquest matí, diu així:

«Barcelona, 27, 1130 matí. — Governa- dor a ministre. — Acaba d'explotar un petard davant de la Casa del Poble. Ena de llumina y embolcallat ab draps y estava carregat ab pólvora sola, segons sembla. No ha causat desgracies ni cap llasta».

CONSELL DE MINISTRES

Madrid, 27 janer. — El Consell de mi- nistres celebrat al palau, presidit pel rei, ha sigut sumament breu.

El senyor Canalejas ha donat compte al rei de la situació de les vagues y de l'explosió d'un petard a Barcelona, a la Casa del Poble.

També ha parlat breument de l'estat de la política exterior.

Després els ministres han sotmés a la firma del rei diferents decrets.

EL NOU QUEFE D'LESQUADRA

Madrid, 27 janer. — El contralmirall San- taló ha estat, aquest matí, al Palau com- plimentant a don Alfons.

Aquesta mateixa tarde ha marxat cap a Cadix per a ferse càrreg del manament de l'esquadra.

TELEGRAMA DE SALUTACIÓ

Madrid, 27 janer. — L'enviat extraordina- ri del Govern mexicà ha dirigit un telegrama de salutació al ministre d'Estat pre- gantli oferir els seus respectes a don Alfons.

El senyor García Prieto ha enviat la contestació del telegrama a Santander, ont se troba actualment el diplomàtic mexi- cà, preparant el viatge que ha d'efectuar a París.

Abans de marxar a la capital france- sa, vindrà a Madrid, per a complimentar al rei.

EN PAU IGLESIES

Madrid, 27 janer. — Demà assistirà, en Pau Iglesias, al miting que tindrà lloc a Fuente Yagüeros.

Després marxarà a Sevilla per a presidir el miting que's celebrará el dia 29.

LA CRISI DEL TREBALL

Bilbao, 27 janer. — Les autoritats han acordat facilitar treball per aminorar en lo possible l'efecte crisi obrera.

L'Ajuntament ha començat ja donant col·locació a 50 obrers.

ELS CAPTATRES

Madrid, 27 janer. — Continúa la re- collida de capatres.

Avui ha estat detingut un oco, al qual li poguereu atacs y que, acompanyat de tres nois, se dedicava a demanar almojna pels carrers.

S'ha averiguat després que'l desapareixit subjecte ni era croc, ni estava malalt, ni res que s'hi assemblessi.

Demà surt cap als seus respectius po- bles una expedició de 120 capatres fo- rasters.

ESPECTACLES

PRINCIPAL (TEATRE CATALA). — Avui dis- sapte, nit, a les nou: MOSSÉN JANOT, don Guimerà, y l'èxit de Juli Valmitjana.

ELS ZIN-CALÓS (Els gitano) — Demà, diumenge, tarde, EL SI DE LES NOIES; EN PAU DE LES CALSES CURTES, ab els vals dels petons d'El conde de Luxem- burg; ELS ZIN-CALÓS. — Nit, MAR Y CEL Y ELS ZIN-CALÓS. — Dilluns, estrena de la trilogia PORUGA, BIBIANA, L'ARIANA ABAN- DONADA, don Pin y Soler. — Despatxa a com- putaduria.

GRAN TEATRE DEL LICEU. — Avui, dis- sapte, par: última de El Maestri cantor; Diumenge, tarde, «La Bohème». — Nit, im- port: «Paolo y Francesca». — Dilluns, debut senyora Lavín de Casse: «Carmen».

TEATRE ROMEA. — Avui, a les sis: «El ca- ro del via», «L'agencia d'informes comer- cials y cine». — Nit, «Ceguera» y el dou drama de Felipe Pulma, «La farsa del pasat». Demà, tarde, «L'interiu», de gan èxit; teatre d'interiu, estrena «En Jordi Flama», a Gual, «El titell prodios», S. Rusinol. Sis decoracions noves de Brunet, Pous y Arola. — Nit, «La farsa del pasat» y les estrenes de la tarde.

TEATRE TIVOLI. — Avui, dissapte, tarde, a dos quarts de cinc, colossal matí- nee, Butaca ab entrada, 1 peseta; entrada general, 0'30 primer, 0'25 cent, cobradors; segon, 0'15 tres de los Tenorios; tercer, segona represen- tació de l'opèra en un acte y tres quadros, lletre de López Silva y A. Mús, música del mestre Penella.

Las romanas caprichosas

decorat non, riquíssim vestuari, colossal pre- sentació. — Nit, a dos quarts de cinc, primer, l'èxit del dia: l'opèra en tres actes, d'Oscar Strauss.

El soldado de chocolate

execució admirable, segon, tercera represen- tació de l'opèra en un acte y tres quadros, lle- tra de López Silva y A. Mús, música del mestre Penella, «Las romanas caprichosas», deco-

rat non, riquíssim vestuari, colossal pre- sentació. — Demà, diumenge, tarde y nit, els èxits del dia: «El trest de los Tenorios». — El soldado de chocolate y «Las romanas caprichosas». — Di- lluns, benefici del popular bariton E. Ramos, ab un colossal programa.

Teatre de Novetats

Companya còmic-lírica dirigida per Emili Du- val y Julià Vives de la que formen part els primers tiples Julià Velasco y Pilar Martí. — Dissapte, tarde, a dos quarts de cinc, primer,

El conde de Luxemburgo

segon, la divette espanyola.

FORNARINA

Nit, a un quart de deu, primer, «En escena», segon, l'opèra vienesa, d'Oscar Strauss, adap- tada directament de l'alemany per Josep Juan Cadenas y el mestre Julià Vives.

Soldaditos de plomo

Grandios èxit

decorat de Castells, sastreia de Malatesta y tercer, la divette espanyola.

FORNARINA

Diumenge, tarde y nit, dues grans funcions: «Soldaditos de plomo» y «Fornarina». — Se des- patxa a comptaduria.

LEONARDO (TEATRE DE CATALUNYA). — Avui, dissapte, la comedia en tres actes, «El genio alegre», y el nou sainet líric, «Los holga- nes». — Diumenge, tarde y nit, «Los dulces de la boda» y «Los holgaanes».

TEATRE GRANVIA

Empresa Mestres. — Companya d'òpera italiana. — Diumenge, tarde, «Les quatre FAVORITA» pel co- lossal

RAQUEL FERRER

Nit, a les nou: debut de la notabilíssima soprano lleugera

ab l'opèra «Dinorah». — Butaca preferen- cia ab entrada, 1'50; butaca ab entrada, 1 peseta; entrada, 40 cèntims.

TEATRE NOU. — Avui, dissapte, tarde, a les cinc, doble, 20 cèntims. Primer, «La corte de Faruq», cuplets babilònics per Pura Montoro; segon, èxit sorollós.

El trust de los Tenorios

Nit, a les nou en punt, especial, 30 cèntims l'opèra en tres actes.

El conde de Luxemburgo

A les onze, especial, 30 cèntims: primer, «Ave- me la puerta», per Pura Montoro y Pep San- tany; segon, l'opèra bufa.

Las romanas caprichosas

precios decorat y vestuari. — Divendres, 3 fe- brer, estrena de «La partida de la porra», de Paso, Abat y mestre Lied. — Se despatxa a comptaduria.

GRAN TEATRE COMtal. — Empresa Guri. — Companya Buxens-Portes. — Dissap- te, 28, y diumenge, 29, últimes represen- tacions irreemissible de la gran co- media de màgic en quatre actes.

LA PATA DE CABRA

Nit, a les nou: debut de la notabilíssima soprano lleugera

ab l'opèra «Dinorah». — Butaca preferen- cia ab entrada, 1'50; butaca ab entrada, 1 peseta; entrada, 40 cèntims.

ESPECTACLES

PRINCIPAL (TEATRE CATALA). — Avui dis- sapte, nit, a les nou: MOSSÉN JANOT, don Guimerà, y l'èxit de Juli Valmitjana.

ELS ZIN-CALÓS (Els gitano) — Demà, diumenge, tarde, EL SI DE LES NOIES; EN PAU DE LES CALSES CURTES, ab els vals dels petons d'El conde de Luxem- burg; ELS ZIN-CALÓS. — Nit, MAR Y CEL Y ELS ZIN-CALÓS. — Dilluns, estrena de la trilogia PORUGA, BIBIANA, L'ARIANA ABAN- DONADA, don Pin y Soler. — Despatxa a com- putaduria.

GRAN TEATRE DEL LICEU. — Avui, dis- sapte, par: última de El Maestri cantor; Diumenge, tarde, «La Bohème». — Nit, im- port: «Paolo y Francesca». — Dilluns, debut senyora Lavín de Casse: «Carmen».

TEATRE ROMEA. — Avui, a les sis: «El ca- ro del via», «L'agencia d'informes comer- cials y cine». — Nit, «Ceguera» y el dou drama de Felipe Pulma, «La farsa del pasat». Demà, tarde, «L'interiu», de gan èxit; teatre d'interiu, estrena «En Jordi Flama», a Gual, «El titell prodios», S. Rusinol. Sis decoracions noves de Brunet, Pous y Arola. — Nit, «La farsa del pasat» y les estrenes de la tarde.

TEATRE TIVOLI. — Avui, dissapte, tarde, a dos quarts de cinc, colossal matí- nee, Butaca ab entrada, 1 peseta; entrada general, 0'30 primer, 0'25 cent, cobradors; segon, 0'15 tres de los Tenorios; tercer, segona represen- tació de l'opèra en un acte y tres quadros, lletre de López Silva y A. Mús, música del mestre Penella.

Las romanas caprichosas

decorat non, riquíssim vestuari, colossal pre- sentació. — Nit, a dos quarts de cinc, primer, l'èxit del dia: l'opèra en tres actes, d'Oscar Strauss.

El soldado de chocolate

execució admirable, segon, tercera represen- tació de l'opèra en un acte y tres quadros, lle- tra de López Silva y A. Mús, música del mestre Penella, «Las romanas caprichosas», deco-

TEATRE NOU. — Avui, dissapte, tarde, a les cinc, doble, 20 cèntims. Primer, «La corte de Faruq», cuplets babilònics per Pura Montoro; segon, èxit sorollós.

El trust de los Tenorios

Nit, a les nou en punt, especial, 30 cèntims l'opèra en tres actes.

El conde de Luxemburgo

A les onze, especial, 30 cèntims: primer, «Ave- me la puerta», per Pura Montoro y Pep San- tany; segon, l'opèra bufa.

Las romanas caprichosas

precios decorat y vestuari. — Divendres, 3 fe- brer, estrena de «La partida de la porra», de Paso, Abat y mestre Lied. — Se despatxa a comptaduria.

GRAN TEATRE COMtal. — Empresa Guri. — Companya Buxens-Portes. — Dissap- te, 28, y diumenge, 29, últimes represen- tacions irreemissible de la gran co- media de màgic en quatre actes.

LA PATA DE CABRA

Nit, a les nou: debut de la notabilíssima soprano lleugera

ab l'opèra «Dinorah». — Butaca preferen- cia ab entrada, 1'50; butaca ab entrada, 1 peseta; entrada, 40 cèntims.

TEATRE NOU. — Avui, dissapte, tarde, a les cinc, doble, 20 cèntims. Primer, «La corte de Faruq», cuplets babilònics per Pura Montoro; segon, èxit sorollós.

El trust de los Tenorios

Nit, a les nou en punt, especial, 30 cèntims l'opèra en tres actes.

de sis y dos quarts d'onze, especials: totes les artistes y les atraccions «Del Río», «Bella Mariucha», «Adela Cubas» y el seu conta- do: «El trest de los Tenorios». — El soldado de chocolate y «Las romanas caprichosas». — Di- lluns, benefici del popular bariton E. Ramos, ab un colossal programa.

Teatre de Novetats

Companya còmic-lírica dirigida per Emili Du- val y Julià Vives de la que formen part els primers tiples Julià Velasco y Pilar Martí. — Dissapte, tarde, a dos quarts de cinc, primer,

El conde de Luxemburgo

segon, la divette espanyola.

FORNARINA

Nit, a un quart de deu, primer, «En escena», segon, l'opèra vienesa, d'Oscar Strauss, adap- tada directament de l'alemany per Josep Juan Cadenas y el mestre Julià Vives.

Soldaditos de plomo

Grandios èxit

decorat de Castells, sastreia de Malatesta y tercer, la divette espanyola.

FORNARINA

Diumenge, tarde y nit, dues grans funcions: «Soldaditos de plomo» y «Fornarina». — Se des- patxa a comptaduria.

LEONARDO (TEATRE DE CATALUNYA). — Avui, dissapte, la comedia en tres actes, «El genio